

The thief, etc. does not, etc.

אין הגונב כולי –

OVERVIEW

Our משנה taught us that if a thief stole an item from another thief (who stole this very item from its owner); the גונב מן הגנב is not liable to pay כפל. Our תוספות discusses the derivation of this ruling.

בגמרא (דף סז,ב) דריש לה מוגונב¹ מבית האיש ולא מבית הגנב -

In the גמרא we derive this ruling from the פסוק of וגונב מבית האיש (and it was stolen from the house of the man); but not if it was stolen from the house of the thief.

ולמאן² דמוקי³ חד בגנב וחד בטוען טענת גנב אתי שפיר⁴ -

So according to the one who establishes one (ו) פסוק by a thief, and one (ח) פסוק by a custodian who claims it was stolen (but it turns out that the custodian has it), it is properly understood -

אבל למאן דמוקי תרוייהו לטוען טענת גנב לא שייך כלל למדרש הכי⁵ -

However according to the one who establishes both פסוקים by a גנב, it is not possible at all to expound the פסוק in this manner -

וצריך לומר דלדידיה נפקא ליה למעוטי גנב אחר הגנב מקרא⁶ אחרינא:

It will therefore be necessary to assume that according to this מ"ד he derives the exemption from כופל by a גנב from another פסוק.

SUMMARY

We can derive from the פסוק of וגונב מבית האיש that וגונב מן הגנב is פטור from כפל, only according to the מ"ד that it is discussing גנב עצמו, not טוען טענת גנב.

¹ The פסוק in כב,ו reads; שמוות (משפטים) כב,ו, פסוק. The words מבית האיש are seemingly superfluous, they teach us that the rule of ישלם שנים is only if it was stolen from the owner (the owner), but not if it was stolen from a thief (from a thief).

² There is a dispute on סג,ב regarding the two פסוקים (see footnote 1 & 3) whether פסוק ו is discussing a גנב and פסוק ח is discussing a טוען טענת גנב or whether both פסוקים are discussing a שומר who is טוען טענת גנב, but not a גנב.

³ על כל דבר פשע וגו' על כל אבדה אשר יאמר כי הוא וגו' אשר ירשיען אלהים ישלם שנים לרעהו; there reads; פסוק ח.

⁴ ולא מבית הגנב to exclude מבית האיש means that the גנב, so we derive from the words פסוק ו.

⁵ According to this מ"ד, the פסוק of וגונב מבית האיש means that the שומר claims (falsely) that it was stolen from his house (when in reality the שומר stole it), so how can we derive from this that it must be stolen from the owner (and not from the גנב) when the words וגונב מבית האיש are the false claim of the שומר (and actually it was not stolen from anyone's house; the שומר has it)?! Additionally since the פסוק is discussing a טוען טענת גנב (who initially received it legally); how do we know that it applies to an actual גנב (who took it initially illegally)?!

⁶ does not indicate from which other פסוק he derives it from.

THINKING IT OVER

Can we perhaps answer that the מ"ד who maintains שניהם לטוען טענת גנב that he derives the exemption from כפל by a גונב מן הגנב from the same פסוק of וגונב מבית אם אינו ענין לטוען טענת גנב, meaning since it is האיש, but in a manner of ענין לענין גנב עצמו that he is פטור מכפל if he גונב מן הגנב?⁷

⁷ ר' אליעזר שרגא פאבי לונדין by נהורא דשרגא